

Szűnyogmentes város

A városatyák legutóbbi tanácskozására beszámolót készített a Szegei Környezetgazdálkodási Közhasznú Társaság a kullancs-, rágcsáló- és szűnyogirtási feladatainak idei végzéséről. A közgyűlés megvitatta a beszámolót, majd szavazott: 30 igen és 2 tartózkodással elfogadta a sok mutatószámot és táblázatot tartalmazó, gazdag anyagot. Szabó Ferencel, a Környezetgazdálkodási Kht. igazgatójával a beszámoló tartalmáról beszélgettünk.

– Igazgató úr, Szegeid ideán csaknem szűnyogmentes városnak minősíthető. Hogyan védekeztek a „vérszívók” ellen?

– Késérő tapasztalatok előztek meg ezt az évet. Három évvel ezelőtt még komoly problémák voltak a csipős rovarokkal. Ekkor kezdtük kidolgozni azt a szűnyogirtási programot, amelyet ideán, úgy tűnik, sikeresen alkalmaztunk. Ennek a lényege, hogy biológiai megelőző módszerrel, kizárólag a szűnyoglárvaikat elpusztító anyaggal, kezeljük az élő helyeket. Ezek, a szűnyogok esetében, kizárólag belterületi vízfelületek. A vegyszer elpusztítja a szűnyoglárvaikat a kirepülés előtt, tehát a szűnyogsűrűséget a megelőző módszerrel így nagy mértékben csökkentjük.

– S mi lesz a kirepülő szűnyogokkal?

– Azokat hagyományos légi kémia módszerrel irtottuk. Ott, ahol nagyobb volt a szűnyogsűrűség, földi kémiai módszerrel kezeltük a területet. Különböző az említett három módszerrel elértük, hogy szinte elenyésző számú panaszbejelentés érkezett hozzánk, ez pedig számunkra elismerés, hiszen ez azt is jelenti, hogy jól végezzük a munkánkat.

– A rágcsálógyérítési munkálatakból a szegediek vajmi keveset észlelnek...

– Sajnos, az utóbbi években elszaporodtak a patkányok a városban, sok lakossági panaszbejelentés érkezett. Egy felmérés alapján megállapítottuk, hogy a rágcsálók élőhelyeül szolgáló intézmények, cégek, költségkímélés miatt elmulasztották a rágcsálóirtási kötelezettségüket. A patkány ugyanis nem a közterületen él és szaporodik, hanem már csak akkor jelenik meg, amikor túlszaporodott és a csatornában, vagy a pincében nem talál elegendő táplálékot. Ezért dolgoztunk ki olyan programot, amely a vízmű-csatornahálózati körzetekre építve összehangolt védekezést biztosított. Mindez – a visszajelzésekből ítélve – hatékonyan is bizonyult.

– Hogyan lehet szankcionálni a rágcsálóirtási kötelezettség elmulasztását?

– Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés!
Déli szomszédunknál, Jugoszláviában az elmúlt hetekben olyan változások történtek, amelyekre már régóta várt hazánk, sőt talán nem túlzás, hogy a világ demokrácia iránt elkötelezett minden kormány. De ugyanazt jelenti-e ez a helyi konfliktus a Föld minden polgárának? Több ezer ki-

lómétről tekintve az egyszerű emberek számára ez talán csak egy nap mint nap felbukkanó sajtóhír volt, de ahogy földrajzilag közeledünk az események helyszínéhez, úgy górák mindennapjait. Szegeid város polgármestereként, s a déli határ közelségéből tekintve, szeretném egy kicsit jobban bemutatni az elmúlt évek mindennapjait.

Amiről sokan talán csak olvastak, nekünk közel egy évtizede életünk részévé vált. A háború elől menekülő sorköteles fiatalok, az életszínvonal zuhanása miatt áttelepülő családok tömegei, vagy a határon átnyúló rokon kapcsolatokból eredő állandó aggodgás belevédott hétköznapiainkba. A jugoszláv hiánygazdálkodás következtében kialakuló ille-

A gyérítés költségei

Szegeid kiemelten kezelte az utóbbi években a kártékony rovarok és a rágcsálók elleni védekezést. A hasonló nagyságú városokkal való összevetésben is. Idén a kullancs-, rágcsáló- és szűnyogirtási feladatokra a város 40 millió forintot irányozott elő. A legnagyobb összeget a szűnyoggyérítés igényelte, mert erre a célra 34 655 000 forintot költöttek. A kullancsok elleni „harca” 1 342 000, a rágcsálóirtásra 1 367 000, légyirtásra pedig 52 forintot költöttek. Ezekre a tételekre rá kell számolni az áfát is. A jelek szerint azonban még soha nem volt ilyen sikeres a rovarok és a rágcsálók elleni védekezés, így a ráfordítás teljesen indokolt. Ezt a közgyűlés is megerősítette.

K. F.

– Közegészségügyi előírások határozzák meg az ingatlan tulajdonos idevágó kötelezettségét. Az ÁNTSZ jogosult az intézkedésre és adott esetben kötelezheti a tulajdonost az irtásra, ha erre szükség mutatkozik.

– A harmadik csoportba tartozó gyérítési munkálatok a kullancsokra vonatkoznak. Hogyan védekeztek Szegeidben e veszélyes rovarok ellen?

– A kullancsirtást az utóbbi években vált rendszeressé. Mint tudjuk, csipés fertőző betegségeket okozhat, ezért került az elre való védekezés is az érdeklődés homlokterébe. Az ÁNTSZ és a lakosság bejelentése alapján vegyszeres irtást végeztünk a potenciálisan veszélyeztetett területeken. Elsősorban gyermekintézmények környékén, valamint olyan területeken, ahol várhatólag nagyobb tömeg fordul meg. A kullancsirtás eredményes volt, megismétlésére nem volt szükség.

– Igazgató úr, a szegedieket elsősorban az foglalkoztatja minden év tavaszán, hogy lesz-e szűnyog a nyáron. Lesz-e jövőre szűnyog Szegeiden?

– Hasonló helyzet várható, mint ideán. A mi feladatunk, hogy a szűnyogsűrűséget olyan szintre csökkentjük, amely az emberi tűrőképesség határán van. Ha az idei módszerekkel és gyakorlattal élünk, akkor az ideiglenes hasonló állapotokat tudunk teremteni – mondotta Szabó Ferenc, a Környezetgazdálkodási Kht. igazgatója.

Kisimre Ferenc

Horthy kormányzó avatta 1930 októberében, Rókuson... Egy iskola hét évtizede

Hét évtizeddel ezelőtt, 1930. október 25-én adták át Szegeid egyik legnagyobb általános iskoláját, a ma Rókus 1-es Számú Általános Iskola névre hallgat, Kossuth Lajos sugárúti tanintézetet. A hetvenedik születésnapra nagy lelkesedéssel készülnek a rókusi diákok és tanárok, már épül az iskola előtti díszes kovácsoltvas kerítés (a hetvenes években lebontott pontos mása...), s a napokban, sok év után, ismét fülhelyezik a homlokzatra az iskola címerét is. Mai írásunkban arról kérdezzük Kókai Gyulát, a Rókus 1-es igazgatóját, minek köszönheti ez a több, mint 800 diákot oktató tanintézet, hogy ma is a város egyik legnépszerűbb tanintézete, olyan „sulit”, ahova szívesen íratják be gyerekeiket a szülők?

Sok színpompás ünnepet rendeztek már Szegeid városában. De ha egyszer a leglátványosabb „protokollokról” készítené album, a rókusi iskola avatása mindenképp helyet követelne magának az első lapon, hiszen nagyon ritkán nem gyűlt össze annyi országos főmértőség egy szegedi épületben, mint 1930. október 25-én délután. Vitéz Nagybányai Horthy Miklós kormányzó és neje délután 2 óra 10 perckor érkezett meg az iskolához.

Az ötezredik tanterem

Majd éljenző gyerekek sorfala között vonult be a zsűfőliség megtelt tornacsarnokba – adták tudtul a másnapi szegediek és „országos” újságok az 5000. népiskolai tanterem átadásáról szóló cikkekben. S beszámoló persze arról is, hogy az ünnepeken a kormányzó pár mellett részt vett József királyi herceg, gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, báró Vlassits Gyula, a felsőház elnöke, Glattfelder Gyula megyés püspök, vitéz Shvoy Kálmán vegyesdandárparancsnok, dr. Aigner Károly főispán is.

Vitathatatlan hát, hogy nem éppen hétköznapi módon kezdte meg működését Öreg-Rókus iskolája.

– De vajon mennyire volt kalandos az elmúlt hét évtized-

Kókai Gyula igazgató (képünkön diákjai körében) napjainkban több mint 800 gyerek oktatását irányítja. (Fotó: Schmidt Andrea)

Várják az öregdiákokat

A Rókus 1-es ünnepségsorozata október 25-én, szerdán reggel 8 órakor gróf Klebelsberg Kunóra emlékező ünnepi szentmisével indul a domban. Ezt követően helyezik el a megemlékezés virágait a diákok és a tanárok Klebelsberg sírjánál és Széchenyi téri szobránál. A iskolatörténeti kiállítás 11 órakor nyílik, majd délután 2 órakor kezdődik a díszünnepség a tanintézet tornacsarnokában. Negyed

4-kor avatják a Rókus 1-es falára felhelyezett iskolacímert, átadják az új díszkerítést, s millenniumi fát ültetnek az iskola előkertjében.

Az ünnepi programok közül külön is kiemelésre érdemesek a versenyek és a vetélkedők (koronatorténétnél, iskola- és kortörténétnél, valamint városismeretből is vizsgálznak a diákok csütörtökön és pénteken), s a „Rókusi hangverseny”, amit pénteken

este 6 órakor rendeznek a Deák Ferenc Gimnáziumban. Október 28-án szombaton „Millenniumi étek” címmel tartanak egy újabb vetélkedőt, míg az öregdiákok találkozására délelőtt 10 órára várják az iskola volt tanárait és tanulóit. Szombaton délután 2 órától pedig a Szegeid III. Honvédszázalaj Hagymányörző Egyesület bemutatja színesíti a rókusi iskola ünnepét.

B. Z.

ben a tanintézet élete? – kérjük egy kis múltidézésre Kókai Gyulát, a 70. születésnapjára készülő Rókus 1-es igazgatóját, aki 1987 óta irányítja direktorként Szegeid legnagyobb önkormányzati iskolájának életét.

– Tanintézetünk történetét teljes részletességgel sajnos a most közelgő ünnep kapcsán sem tudtuk feltárni, mivel ezt az épületet a II. világháború idején háromszor is katonák vették birtokba, s az iskola első tanéveinek dokumentumai ekkor eltűntek.

Ötszáz tanár, tízezer diák

Amit viszont pontosan tudunk: iskolánk egy Szegeid városa által adományozott telekre épült. Két éves munkálatok után költözhetett be az akkor

csak egy emeletes, ám az ország egyik legmodernebb tornacsarnokával büszkélkedő tanintézetbe 12 tanulócsoporthoz.

Az épület aztán a hatvanas évek elején változott a legtöbbit – az 1962-ben befejezett emelétráépítés után már 4900 négyzetméteres intézményben folytatódtott az oktatás. Napjainkban 32 tanulócsoporthoz 849 diák jár, az elnevezés ismereteket 65 tanárnak segítségével. A fellelhető okiratok tanúsága szerint a hetven esztendő alatt közel 500 pedagógus tanított ebben az iskolában, s eléri a 10 ezret azok száma, akik Rókus legöregebb iskolájában végeztek általános iskolai tanulmányukat.

– Közülük minden bizonnyal sokan részt is vesznek a jövő hét végén a születésnap ünnepén, ami igazán sokszínű programot kínál. A rendezvények

listájából egyértelműen kiderül, nagy gondot fordít a Rókus 1-es erre a jubileumra.

– Az a célunk, hogy a mai tanuló és oktatói gárda szép külsőségek közepette, tisztelettel emlékezzen meg az elődökről, hiszen a mi iskolánkban mindig is nagy hangsúlyt kapott a hagyományok ápolása. Nem véletlenül, hiszen a Rókus 1-es tradícióknak is köszönhető, hogy napjainkban a város egyik legkedveltebb alapfokú tanintézete, ahova a város legkülönbözőbb pontjairól íratják be gyerekeiket a szülők. Akik közül nem egy maga is nálunk végzett. Sőt tudunk olyan családokról, ahol a dédnagyapam, a nagymama, az anyuka után már a dédunoka is itt vehette kézbe az év végi bizonyítványt.

– A Rókus 1-es valóban Szegeid egyik sztárisiskolája, ahol, mint hallottam, évről évre két-

szeres a túljelentkezés. Ám aligha ajánlgatják csak a dicső múlt miatt ezt a sulit gyerekeiknek a szülők...

Segítenek a szülők is

– Az iskolaválasztás fő szempontja valóban az, milyen oktatás folyik egy-egy tanintézetben. A Rókus 1-es története során igyekezett mindig az elsők között bekapcsolódni valamennyi új pedagógiai kezdeményezésbe. Már 1954-ben létrejött ének-zene tagozatunk, s az angol nyelvi oktatásunk is több, mint három évtizedes – 1965-ben indult az első angol tagozatú osztályunk. Büszkék vagyunk arra is, hogy kreatív, ötletgazdag pedagógusok tanítják gyerekeinket. Ugyanakkor soha nem akart tanintézetünk vezetése „csodaiskolát” varázsolni a Rókus 1-esből, mert felelőtlen kísérletezgetésnél sokkal fontosabbnak tartjuk, hogy széles körű, minden lényeges ismeretre kiterjedő tudást kapjanak diákjaink. Az eredmények egyébként minket igazoltak. Beiskolázási arányunk 90 százalékos, vagyis tíz végzős gyerekből kilenc Szegeid valamelyik középiskolájában tanul tovább. Meggyőződésem, ez a siker annak is köszönhető, hogy az iskola életének alakításába immár évtizedek óta aktívan bekapcsolódnak a szülők is – vázolta a Rókus 1-esben elfogadott pedagógiai elveket Kókai Gyula igazgató.

Bátyi Zoltán

Bartha, napirend előtt

gális üzemanyagkereskedelem, az alapvető élelmiszerekért kényes sorok, illetve az éjszakák csendjét megtörő bevetésre induló vadászgépek dübörgése nekünk nem híreket, hanem a valóságot jelentették. És éreztük mindazt, amit egy válsággócc közelében érezni lehet: romló közbiztonság, lassuló gazdasági fejlődést, elmaradó beruházásokat. Történelmi hagyományaink azonban nem engedték, hogy problémáink ellenére ne segítünk az önhírből kivül nehé helyzetbe kerültek.

Amikor a múlt században a Tisza elmosta a várost, az újjáépítésnél Európa sietett a mi segítségünkre. Most Szegeid siettetni Európa segítségére,

hogy közreműködjön a balkáni krízis megoldásában. Cselekedtünk, mert reménytelennek láttuk, hogy a Milosevic-rezsim önként átadja a hatalmat. Örömmel adtuk otthont a Dél-Kelet Európai Stabilitási Egyezményhez kapcsolódó konferencia-sorozat legfontosabb állomásainak. A mára a világon is „Szegeid Folyamát”-ként ismertté vált elképzelés beváltotta a hozzáfűzött reményeket.

Az 1999. október 7-8-án „Az önkormányzatok szerepe a Stabilitási Egyezmény végrehajtásában” címmel megtartott szegedi konferencián várossunk kezdeményezésére felmerült a demokratikus helyhatóságok szükségleteit, és

ennek eredménye alapján Szegeid Megyei Jogú Városi Közigyelése 25 millió Ft alaptevével létrehozta az „Eszély a Stabilitásra” Közalapítványt. A Magyar Kormány volt az első a további segítségnyújtásban. Minket követtek más kormányok, illetve a nemzetközi szervezetek felajánlásaival elegendő forrás gyűlt össze egy nagyszabású humanitárius programhoz, melynek nem titkolt célja volt a jugoszláviai demokratikus erők pozíciójának megerősítése is.

A nélkülözés mellett a rezsim a teljes elszigeteléssel sújtotta a haladó mozgalmakat. Az elkobzott vagy leszerelt átjátszó állomások elnémitották a demokratikus mé-

diát. Szabad sajtó nélkül a változás csak nehezen volt elképzelhető, ezért 2000. március 17-18-án „A média és a helyi önkormányzatok szerepe a Stabilitási Egyezmény végrehajtásában” című második szegedi konferencia már célirányosan foglalkozott a kérdéssel. Az elmúlt hetek eseményei igazolták, hogy jó úton járunk.

A mai napig közel 400 millió Ft értékű segélyt sikerült a legrászorultabbak részére eljuttatni és azt reméljük – erre azt gondolom minden reális alapunk megvan –, hogy további hasonló intenzitással tudjunk segíteni.

A munkát azonban nem hagyjuk, nem hagyhatjuk abba, hiszen ezt a csirázó demokráciát talán most még jobban kell segítsük, mint valaha.

Novemberben szeretnénk a harmadik konferenciánkat megrendezni, ahol már az újjáépítés, a gazdasági alapok megteremtésének segítése a tervezett témánk, hiszen Európa délkeleti kapujaként a munkában is szerepet kívánunk vállalni.

Tisztelt Ház!
Szegeid minden polgárának nevében büszkén mondhatom, hogy lehetőségeinkhez mérten mi is hozzájárultunk ennek a világpolitikai jelentőségű válságnak a rendezéséhez. Egyúttal szeretném megköszönni a kormány támogatását és azt, hogy bizott bennünk, bizott a szegediekben. Városunk a jövőben is örömmel áll a magyar külpolitikára, a magyar kormány terveinek segítésére.”